

Serghei COLOȘENCO

Mihai Eminescu

XXIV

Biblioteca REBUS

130

Editura SFERA
2017

LECTURI (I)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												

ORIZONTAL: 1 – 2) Titlurile a trei poezii date: 1 octombrie 1879, 5/17 iunie 1883 și decembrie 1883. **3)** Petreceri populare câmpenești – Iscusit cum este copilașul din „Călin (*File de poveste*)” care a zugrăvit „*pe cuptiorul uns cu humă și pe coșcovii pereți/Purceluși cu coada sfredel și cu bețe-n loc de labă*” (pl.). **4)** „*Cu fruntea-ntr-un cerc de aur,... cu diamante și cu hainele strălucite, era frumos ca luna unei nopți de vară*” (Făt-Frumos din lacrimă) – În duel! – Cămeșa de borangic a lui Făt-Frumos, „*țesută în lacrimile mamei sale*” (Făt-Frumos din lacrimă). **5)** „*Rugăciunea unui...*”, poezia din septembrie 1879, este expresia unei rugi „inversate” sub formă de autoblestem, de cerință patetică adresată zeului – Orașul amintit în postuma „*Sus în curtea cea domnească*”, unde „*șade tânăr Domnul Vlad*”. **6)** „*Iată vine-un sol de pace*” (pl.; înv.) – Comun la „Diana”! – Debutul lui Eminescu! **7)** „*Din valurile vremii!*” – „*În multe forme-apare a vieții crudă taină,/Pe toți ea îi înșală, la mine se distaină,/Dorinți nemărginite plantând într-un...*”, aluzie în „*Împărat și proletar*” la nimicnicia existenței umane – Varietate. **8)** „*Nu mă-ncântă azi cum mă mișcară/Povești și doine, ghicitori...*” (Trecut-au anii...) – Caro! **9)** Cele două evenimente care au loc în ultimul capitol al poemului „Călin (*File de poveste*)”: cel al gingașei mirese cu Călin și a insectelor, cu mirele fluture – Rege al Egiptului cunoscut prin războaiele de cucerire în Asia, evocat în „*Scrisoarea II*”. **10)** Numărul strofelor poeziei „*Și dacă*” – Animal

precum calul. **11)** Personaj feminin din postuma „*Minte și inimă*” – Prima dinastie domnitoare din Moldova evocată în „*Scrisoarea III*” alături de cea a Basarabilor din Țara Românească, „*Descălecători de țară, dătători de legi și datini*”.

VERTICAL: 1) Călugărul în persoana căruia s-a întrupat Dionis, personajul principal al nuvelei „*Sărmanul Dionis*”, prin regresiune în timp până în epoca lui Alexandru cel Bun – Poezia în care chemarea iubitei apare ca o obsesie ce se sincronizează cu „*cântul*” izvoarelor și cu „*gândurile*” codrului.

2) Șeicul din prima parte a „*Scrisorii III*” – Specie de frasin (reg.). **3)** Poezia ce se bazează pe paralelismul dintre mișcările naturii și sentimentele erotice, reactualizate de amintire (2 cuv.) – Eroul lui Vergiliu. **4)** Poezia din epoca ieșeană în care este ironizat cel ce toarnă „*la rime rele/ Cu dactile în galopuri,/ Cu gândiri nemistuite*” – Printre aceste volume tipărite, așezate „*în vravuri/ Umblă șoarecii furîș*” (*Singurătate*).

5) Poezia din care amintim versurile retorice: „*Mort, aș trăi eu; - viu, eu aș fi mort,/ trăiește-mi dar - c-adânc în piept te port!*”. **6)** Romulus Vulpescu – Tudor Arghezi – Ciolan – Împreună.

7) Copacul întâlnit în lirica eminesciană, care în „*Freacă de codru*” „*un ram întins-a,/ Ea să poată să-l îndoaie,/ Ramul tânăr vânt să-și deie/ Și de brațe sus s-o ieie,/ Iară florile să ploaie/ Peste dânsa*” – Cerbii cu coarnele lor, alături de ciute sprintene de munte, de bouri națți, de cai albi ca spuma în „*Povestea codrului*” (sg.; masc.).

8) Întindere mică de pământ înconjurată din toate părțile de apă unde în nuvela „*Cezara*” „*un singur loc de intrare este-o stâncă mișcătoare ce acopere maestru gura unei peștere*” – Surpătură de pământ.

9) Împletitură – Covrig turtit presărat cu semințe de susan. **10)** Neted la mijloc! – Râu în Camerun – A cunoaște. **11)** A se ivi – „*Călugărul Dan se visase... cu numele Dionis*” (*Sărmanul Dionis*). **12)** „*Fiind... păduri cutreieram*”, într-o postumă (pl.) – „*N-avem..., dară iubirea de moșie e un zid/ Care nu se-nfiorează de-a ta faimă, Baiazid*” (*Scrisoarea III*).

Dicționar: URN, ETE, DEO.

TITLURI

(Criptografie: 5; 4, 2, 4; 4; 5)

N#N#R $\frac{A}{D}$ A^D

LECTURI (II)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: **1)** Poezii apărute în timpul vieții autorului (sg.) – „... și salon” poezia din 1877. **2)** Poeziile publicate după 15 iunie 1889 – „În... de marmur negru ei intră liniștiți” (Strigoii). **3)** „...Bucovina” (1866) – „În zadar râuri de soare/Grămădești-n a ta gândire/Și câmpiile.../Și întunecata mare” (Floare albastră) – Mihai Beniuc. **4)** Bun material propriu cuiva – „Apele plâng,... izvorând în fântâne” (Sara pe deal). **5)** Esență de butuc! – „Avatarurile faraonului...”, proză fantastică – „Să râzi mai bine și să-mi dai/O gură, numai...” (Luceafărul). **6)** Nulitate (fig.) – Poezie care, după sugestiva definiție a lui Tudor Vianu, este „un cântec de leagăn”, intonat „înaintea marelui somn al vieții” (2 cuv.). **7)** „... stele...”, în care „umbra dulce” a iubitei e chemată de poet. **8)** Denumirea mai veche a Iranului – „Din străinătate”! – Nicolae Iorga. **9)** Domeniu abordat de Mihai Eminescu în titlurile: „Mira”, „Decebal”, „Bogdan-Dragoș”, „Alexandru Lăpușneanu” ș.a. **10)** Zero la zero! – Relativ la aripile păsărilor – Cântec de slavă. **11)** „Ochiul tău...”, postumă care a cunoscut și o variantă, cu o strofă mai puțin – „Acolo, lângă izvoară,... pare de omăt,/Flori albastre tremur-ude în văzduhul tămâiet” (Călin[File de poveste]).

VERTICAL: **1)** „Tu cântare întrupată!/De-al... flor/Apărând divinizat,/Răpiși sufletu-mi în dor” (nom.; La o artistă) – „... aștri”, postuma din două strofe. **2)** „Marea-n fund clopote are care sună-n orice...” (Egipetul) – „În trecutul de

măririi vă adumbriseți,/Ați ajuns acum de modă de vă scot din letopiseți" (sg.; Scrisoarea III). **3)** Peste! – Zeița dimineții în mitologia romană, care „răpește pe Orion, de care se-namorase însăși cruda și vergina Diana" (Cezara). **4)** Poet român (Tiberiu) – Poezia de dragoste în care misterul nopții este dezlegat: „Anii tăi se par ca clipe,/Clique dulci se par ca veacuri" (2 cuv.). **5)** „... și ursitorile", postuma alcătuită din terține, de inspirație folclorică, în care destinul e concluzionat în ultimul vers: „El n-a fost când era, el e când nu e" – „O fată dulce și bălaie,/Un trup... și mlădier" (Diana). **6)** „La... de codru...", poezia din 1883, unde „Toate păsările ies,/Din huceag de aluniș,/La voiosul luminiș" – Final la poezia „La o artistă!" **7)** „Te-a văzut și-a visat raiul cu grădini îmbălsămate,/Te-a văzut plutind regină printre îngerii din..." (Venere și Madonă) – „ - Ah! - zise unul - spuneți că-i omul o lumină/Pe lumea asta plină de-... și de chin?" (Împărat și proletar). **8)** Emil Cioran – Paltin-de-câmp (reg.). **9)** Daniel Dimitriu – „În zadar ca s-o mai cate tu trimiți în... crainic,/Nimeni n-a afla locașul unde ea s-ascunde tainic" (Călin [File de poveste]) – Garanție. **10)** „Peste-un ceas păgânetatea e ca pleava vânturată./Acea grindin-oțelită înspre Dunăre o mână,/Iar în urma lor se-ntinde falnic armia..." (Scrisoarea III) – „Reia-mi al nemuririi.../Și focul din privire" (Luceafărul). **11)** „Trezindu-te, iubito, cu anii înapoi,/Să fie neagră... în care-ai fi pierit" (Despărțire) – Orașul austriac unde a apărut „Almanachul Societății Academice social-literare România Jună", în 1883, în care a fost publicat poemul „Luceafărul".

Dicționar: UTU, ERAN, ALAR, ATAR.

TITLURI

(Biverb eliptic anagramat:
7 + (4) = 5, 3)

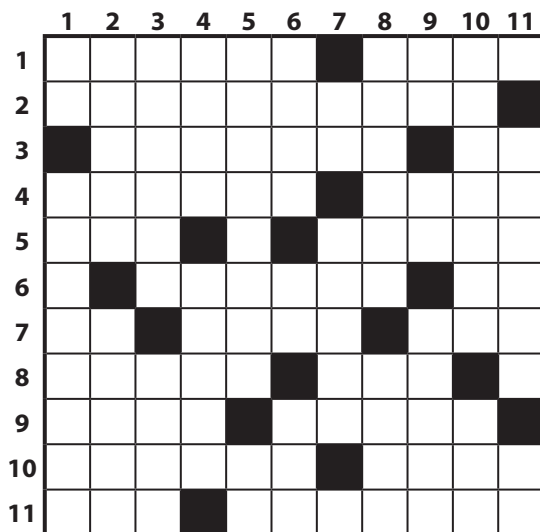
(Criptografie reflexivă:
7; 6; 4-1)

(Biverb: 6, 8)

LECTURI (III)

ORIZONTAL: **1)** Poezia care configurează lumea ca teatru cu mișcări automatizate sub semnul iluziei și zădărniceii. E scrisă sub formă fixă – Domnul tânăr de „*la domnia din Bârlad*” (Sus în curtea cea domnească). **2)** Pastelul idilic dintr-un spațiu sacru și un timp mitic (3 cuv.). **3)** Vicleanul copil de casă din poemul „*Luceafărul*” – Bis! **4)** „*Cu obrăjei ca doi bujori*” (*Luceafărul*) – Adversar. **5)** Fata din „*Melancolie*”! – Metaforă pentru codrii din „*Călin (File de poveste)*”. **6)** Imaginea „*stelei ce-a murit/Încet pe cer se suie*” (*La steaua*; pl.) – Primul număr. **7)** Pe jumătate crem! – I. din titlul poeziei „*Amicului F.I.*”, prietenul lui Mihai Eminescu de la Blaj – Inițiale cu care a semnat Caragiale. **8)** Femeia-zeiță, cu „*trupul nalt și mlădier*”, rodul „straniului joc al spiritului cu natura” (Ioana Em. Petrescu), din poezia cu același titlu – Animalul care „*iese în față, cumpătat, cu pasuri line*”, care, după venirea tigrului și a celor doi leoparzi, „*muge,/Se ridică în picioare [...],/Se așază*” (*Mănușa*). **9)** Denumirea italiană a literei „r” – Anotimpul amintit în „*Odin și Poetul*” (pl.). **10)** Localitatea unde a avut loc bătălia din 1394 dintre oastea condusă de Mircea cel Bătrân cu oștile turcești conduse de Baiazid (*Scrisoarea III*) – „...alegorice”, postuma care concluzionează că: „*Iubirea ta-i viață-a ei iubire/E viață iar și iar de omenire./Voința ei ș-a ta de se-mpreună,/*

Atunci e suflet în întreaga fire". 11) A alcătuit antologia Mihai Eminescu, Poezii, 1973, cu prefața semnată de Zoe Dumitrescu-Bușulenga (Virgiliu) – „Un zâmbet fin și cu toate astea atât de... trecu peste fața lui” (Sărmanul Dionis).

VERTICAL: 1) Grigore Scorpan – Poezie de sorginte folclorică, în care „omul schimbător” e o ființă fragilă, pe când codrul e „eroul mitic”, personalizat. **2)** Poezie din „Convorbiri literare”, X, nr.6, 1 septembrie 1876 – Eroul ce e alături de „frumoasa fără corp”, în poezia elaborată la Berlin, între 1873-1874. **3)** Poezia cu o atmosferă idilică, în care „clișeele dulci” ale dragostei „par ca veacuri” (2 cuv.) – Vii așezate pe loc șes (reg.). **4)** „Bogată în întinderi stă lumea-n promoroacă,/Ce.. și câmpie cu-n luciul văl îmbracă” (Melancolie) – Poezia postumă inspirată din drama „Steaua mării”, în care titlul se repetă de două ori în cele șase strofe (2 cuv.). **5)** Limba în care poezia eminesciană a fost tradusă de Louis Combi, Maria Gabriela Corcuera, Maria Teresa León și Rafael Alberti – Căni! **6)** „American English Language Institute” (siglă) – Diftong latin – Unitate monetară japoneză (var.). **7)** Din „Ondina”! – Publicații istorice. **8)** „...și Madonă”, poezia în care primul nume e „divinizarea frumuseții de femeie”, publicată în „Convorbiri literare”, IV, nr.4, 15 aprilie 1870 – „European Roma Rights Centre” (siglă). **9)** Lidia Anghel – Silaba mamei! – Luna anului 1867 când a fost publicată poezia „La Heliade”. **10)** Sonetul care începe cu titlul-întrebare, poetul dând răspunsul: „Bal mascat cu lume multă” – Poezie de slavă. **11)** Personajul feminin din poeziile „Făt-Frumos din tei” și „Povestea teiului” – Și la „Egipetul”!

Dicționar: ERRE, ARVE, IEN.

FANTEZIE

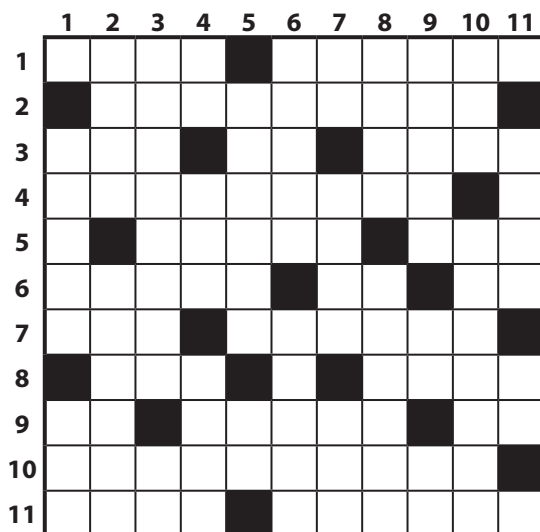
ORIZONTAL: 1) Poezie postumă din 1873. **2)** Poezie postumă din 1868. **3)** Poezia antumă din 1879 (2 cuv.). **4)** Poezie antumă din 1883 (2 cuv.). **5)** Poezie postumă din 1881. **6)** „Mureșanu” din 1883.

VERTICAL: 1) Poezie antumă din 1883. **2)** Heliu (simbol) – Triburi din Myanmar. **3)** Dimie – Doctorand (abr.). **4)** Fel de mâncare (reg.) – Mere! **5)** Redat la mijloc! – Companie (abr.). **6)** Nota 6 – Oraș în Moldova.

Dicționar: RIAN

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

LECTURI (IV)

ORIZONTAL: 1) Acești zei „ajung la marea ce deschide-a ei portale” (*Memento mori*) – Zeița lunii care tremură, „pe bolta brună/Cu un pas melodic, cu un pas alene/Lin în calea sa” (*La Bucovina*). **2)** Păsări care se duc când „Se scutur frunzele de nuc” (*De ce nu-mi vii*). **3)** Poetul Prale, „firea cea întoarsă” (*Epigonii*) – În zori! – Proiect dramaturgic eminescian, din vremea redactării romanului „*Geniu pustiu*” (1868-1870). **4)** Scriitor român, culegător de folclor, cântăreț bisericesc, tipograf evocat de Mihai Eminescu în „*Epigonii*”: „finul Pezelei, cel isteț ca un proverb” (2 cuv.)... **5)** ...iar despre acest scriitor și om politic (1802-1872) a scris că „zidea din visuri și din basme seculare/Delta biblicilor sânte, profețiilor amare,/Adevăr scăldat în mite, sfînx pătrunsă de-nșeles” – Fire de nisip! **6)** Cuvântul cu înțelesul de dicționar *niciun lucru* se repetă în poezia „*Amorul unei marmure*” de cinci ori, în două forme – Una din cele cinci „*Scrisori*” – În lotcă! **7)** Sunt la mijloc „și-ncă mulți vor trece” în titlul unui sonet – „...și *privaz*”, postuma din 1876, în care poetul, după vis, șoptește: „- Ești prea frumoasă, Doamnă, și prea mult te iubesc!”. **8)** „Din străinătate”! – Dispozitiv de derivare a curentului electric dintr-un circuit. **9)** Ion Roșu – Locul unde „din stânci de bazalt/Castelu se nalță, se-ncruntă,/Și-a murilor muchie și creștetu-i nalt/De nouri și ani se-ncăruntă” (*Eco; pl.*) –

Primii juni! **10)** Poezia (1876) care începe cu versurile: „*Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă, / Prin care trece alba regina nopții moartă*”. **11)** Piatră semiprețioasă – Personaj feminin din basmul „*Făt-Frumos din lacrimă*”, care a plâns tot timpul cât acesta a fost plecat.

VERTICAL: 1) Anotimp amintit în poezia „*Revedere*” – „*O, mamă...*” (arh.).

2) Profesorul de limba română Pumnul, căruia fostul său elev i-a adus un omagiu în versuri – „*Sufletul ei... era o reflectare umbroasă și tristă a sufletului său de copil*”, e vorba despre mama lui Dionis din nuvela „*Sărmanul Dionis*”.

3) Scriitorul Antioh (1708-1744) evocat în „*Epigonii*”: „*croind la planuri din cuțite și pahară*” – „*...steaua*”. **4)** „*Floare albastră*” – Fac parte dintr-o solie! – lubit (lat.). **5)** Cunoscutul fabulist moldovean descris și el în „*Epigonii*” astfel: „*cuib de înțelepciune, / Care cum rar se întâmplă ca să mediteze pune / Urechile ce-s prea lungi ori coarnele de la cerb*” (1806-1866) – „*...luceafăr*”, poezie postumă.

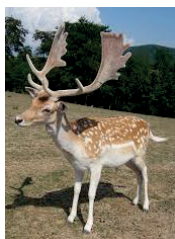
6) A se prăbuși – Numărul „*Scrisorilor*”. **7)** Eugenia Neacșu – Poezia al cărei titlu apare ca vers ultim-imperativ, după sentința: „*De-aceea-n urma mea rămâi*” – Covoraș țărănesc. **8)** Materia primă din care a fost construit balconul casei în care locuia Dionis ce „*se clătina sub pași*” (Sărmanul Dionis) – Cuconu Creangă dintr-o proză eminesciană, un om „*bogat și bun la suflet*”, „*un bătrân bun și prietenos, vesel și glumeț la petreceri*”.

9) Au coborât „*din calul acel mare, / Cu pază ei prin uliți în pândă se strecoară*” (Calul troian) – Cuvânt din titlul „*De ce nu-mi vii!*” – Ioan Alexandru. **10)** Râu în Polonia – Ploșnițele din „*Cugetările sărmanului Dionis*” au ieșit la promenadă „*într-un roi mai de un...*”. **11)** Prietenul Filemon Ilea, de la Blaj, căruia Mihai Eminescu i-a dedicat o poezie, în 1869 – „*... ai fost divinizarea frumuseții de femeie*” (Venere și Madonă).

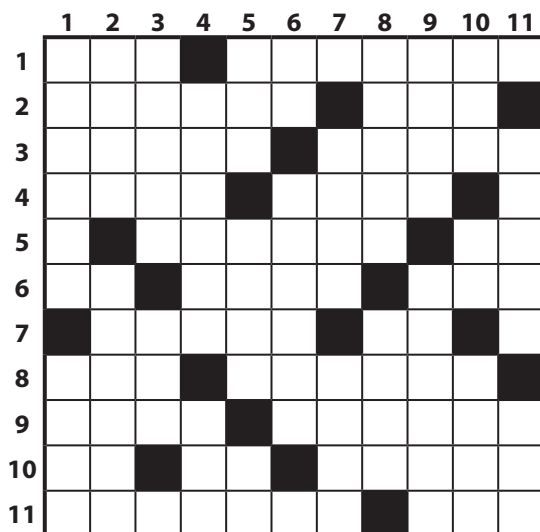
Dicționar: IMA, OLI, AMAT, NER.

TITLURI

(Rebus criptografic reflexiv: 2, 4; 8; 4)

PERSONAJE MITOLOGICE

ORIZONTAL: 1) Figură mitică monstruoasă, a făcut parte din cortegiul lui Dionysos – Eroi precum Adonis, Endymion, Narcis ș.a. **2)** Iubitul zeiței Venus, disputat de Afrodita și Persefona – Din Kamadeva! **3)** Asupra acestei figuri demonice, un intrigant și un agitator, meditează Mureșanu – Zeiță a fertilității și a dragostei, patroană a magiei, în mitologia scandinavă. **4)** Zeu al iubirii la romani, care în scrierile lui Platon semnifică iubirea telurică, îmbinată sincretic cu cea celestă – Poporul evocat în postuma „Calul troian”. **5)** Fiica lui Forcus, zeul roman protector al porților și al ușilor, schimbată de Circe într-un monstru – Inima lui Eros! **6)** Ultimii zei! – Zeița ce reprezintă în mitologia egipteană maternitatea, fiind înzestrată cu darul de a-i reînvia pe cei morți – Țărm de ape. **7)** Centaurul amintit în „Odă (în metru antic)” – Nota 4. **8)** Eu, în limba latină – Zeița lunii, la greci, îndrăgostită de păstorul adormit Endymion, venea în fiecare noapte la el. **9)** Tip de ursitoare (pl.) – Nu țin minte deloc (fem.). **10)** Osiris! – Lidia Zamfir – Aparat electric de încălzit. **11)** În mitologia celto-germană, divinități ce reprezintă spirite ale naturii locuind în aer – Metalul din care era făcut arcul zeiței Diana.

VERTICAL: 1) Înăripata Phoenix, ce reprezintă arhetipul arderii periodice și al regenerării identitare, precum apare în „Odă (în metru antic)” – În

mitologia greacă este zeul iubirii, întâlnit în poeziile „Misterele nopții” și în „Memento mori”. **2)** Personaj biblic, pictat de Francesco în „Cezara” – Ființe spirituale cerești, înaripate și înzestrate cu facultăți alese, având și calitatea de a media între pământeni și Dumnezeu. **3)** Personificare divină a vântului cald din sud, fiul lui Astraeus și al lui Eos, la romani – Simbolul arhetipal al vânturilor, în mitologia greacă. **4)** „Fiu al apei curgătoare Liriope din Beoția”, după Ovidiu, personifică iubirea excesivă de sine, prin contemplarea propriului chip în apă – Zeu minuscul din mitologia nordică, reprezentând o forță a naturii. **5)** Gingaș – Întemeietorul mitic al creștinismului – Zei! **6)** Curse! – Zeu ce înfățișează Raiul în mitologia greacă. **7)** Cod aeroport Lusaka (Zambia) – Instrumentul muzical al lui Orfeu pe care Apollo îl aruncă în mare, fiind invidios pe cântecul acestuia (pl.). **8)** Fata lui Tudor Mesteacăn din nuvela „Sărmanul Dionis” – Personaje feminine. **9)** Alt nume dat zeului suprem din mitologia scandinavă, înzestrat cu atribute universale, în special cu darul creației, înțelepciunii și războiului – Poezia în care apare regele Francisc. **10)** Localitate în Belgia – Zeul soarelui la egipteni – Răsunset. **11)** Zeu ce personifică ziua și lumina soarelui, frumusețea, armonia, vigoarea și puritatea; este protectorul artelor (var.) – Vântul de răsărit, la greci.

Dicționar: ADE, EGO, FLLS, SEY, EUR.

CĂRȚI DE VIZITĂ

(3; 4; 4, 5)

(5; 7; 7)

Șase titluri din lirica eminesciană.

PROZĂ

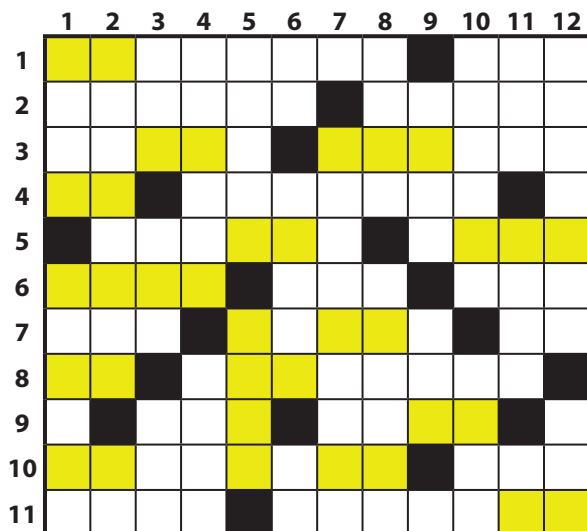
(Rebo eliptic anagramat: $6 + 4 + XLXX = 13$)

M

TITLURI

♦ fantezie ♦

ORIZONTAL: **1)** Familie de plante cu tulpina arborescentă – Spus. **2)** Opus direcției inițiale – Urletul animalelor. **3)** A domoli (înv.) – Persoane recrutate pentru a completa trupele de militari (arh.). **4)** Nota 2 – Cele trei mari grupuri sistematice din natură: animal, vegetal și mineral. **5)** Fibră textilă sintetică – Particulă arabă care intră în formarea unor nume proprii. **6)** Cenușii, sure (reg.) – Apeduct în Elveția – Prezente la barou! **7)** În final! – Însotit de senzația de frig – Mese! **8)** Afirmatie – Alt nume dat vitaminei B6. **9)** E o alternativă – Pe deasupra. **10)** Puritate morală – Fruct. **11)** Plantă exotică decorativă – Expoziții care au loc o dată la doi ani.

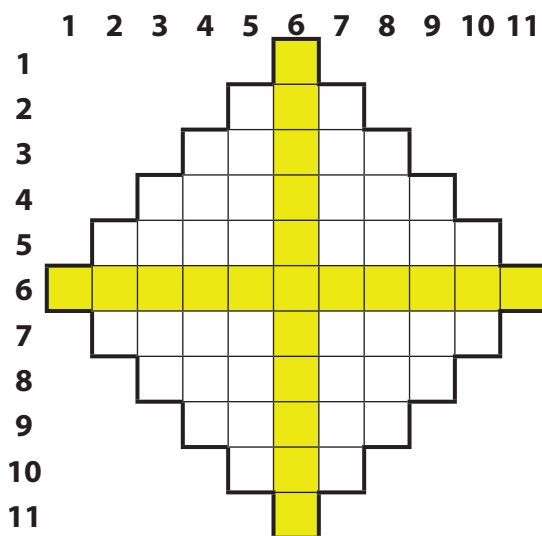
VERTICAL: **1)** Miel mai mare (reg.) – De la miazăzi (fem.). **2)** A se lumina la față – Simbolul chimic al aluminiului. **3)** „Rezistență variabilă cu tensiunea” (abr. fiz.) – Plasă de pescuit – Element de compunere savantă cu sensul „măgar”. **4)** Formă superioară de reflectare a realității cu ajutorul abstractizărilor – A băga în foc. **5)** Tip de detergent – *Titlul unei poezii*. **6)** Coș gol! – Lipsite de conținut – Primele litere ale alfabetului. **7)** Dobândirile unor culori închise. **8)** „Embry-Riddle Aeronautical University”, SUA (siglă) – Moluscă gasteropodă de apă dulce, cu cochilia spiralată. **9)** Lac în Peninsula

Arabia – „Dreptul Internațional Contemporan” (siglă). **10** Bubă mică (pop.)
 – Fosă nazală. **11** Siglă pentru „International Electrotechnical Commission”
 – Semn lăsat pe pământ – Vas de lut. **12** Ochi ațintit – Poezii de slavă.
Dicționar: ABUL, SIVE, AEL, ONO, AMRA.

*

Citind căsuțele rasterate pe orizontal, vertical și pe diagonale, veți descoperi titlurile a *cinci* poezii.

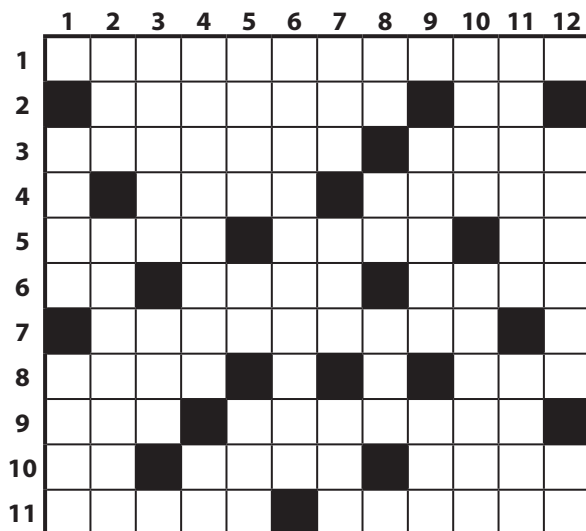
ROMB

ORIZONTAL și VERTICAL:

1) Singuri! **2)** „Institutul de Neurologie și Psihiatrie” (siglă). **3)** A pătrunde.
4) Deal calcaros în Subcarpații de Curbură, între râurile Cricovu Sărat și Sărata. **5)** Înzdrăveniți. **6)** *Poezie postumă, din patru strofe, scrisă de Mihai Eminescu în 1879 (2 cuv.).* **7)** Unul din cele patru anotimpuri. **8)** Alipire. **9)** Asemenea. **10)** Curelușă de meșină. **11)** Iod (simbol).

POVESTEA CODRULUI

ORIZONTAL: **1)** Poezia postumă (1877) în care sunt descrise „sălcii argintoase” (3 cuv.). **2)** Pitpalacul, cucul, mierle, presuri din *Freamăt de codru* – Andrei Tufan. **3)** Ciuperci de pe copaci, ce cresc sub formă de tufe galbene sau albicioase – Necredincioși. **4)** Râu în Chile – Codrul față de român. **5)** „Din codri vechi de.../Flămânzii ochi rotindu-i, eu mistuiam pământul” (*Strigoii*) – Peste firele subțiri ale capului „Or să-ți cadă flori de tei” (*Dorința*) – Ana Pădure. **6)** Comun la salcâm! – Înfrângere – Insulă japoneză. **7)** Zâna din postuma cu același titlu care avea palatul pe stânci, „Drept streșină era un codru vechi”. **8)** Ființele pădurilor, rele și urâte – Inima lui Filip! **9)** Arma de aur a Dianei, zeița care „trece mândră la vânat” prin codrul „cu lumina cea rărită” (*Diana*) – Arbori cu ramuri spinoase, cu flori albe, plăcut mirositoare, care în poezia „O, mamă...” „Se scutură de toamnă și de vânt”. **10)** Unge! – Sală de festivități – Astrul care „bate printre ramuri” (*Povestea codrului*), iar în „codri de pe dealuri/blândă ține strajă” (*Povestea teiului*). **11)** Anotimpul când codrul ascultă viscolul, cum îi rupe crengile în poezia „Revedere” – În poarta acestei clădiri calul își așteaptă „frumoasa lui stăpână”, în poezia „Făt-Frumos din tei”.

VERTICAL: **1)** A determina volumul unui metru ster de lemne – Sihastrul

care trăia într-o peșteră neagră, alături de „stejari prăvăliți peste râuri cumplite” și fagi (*Povestea... călător în stele*; nom.; pl.). **2)** Codul unui aeroport din Chile – „Peste vârf de.../Trec în stoluri rândurele” (sg.; *Ce te legeni...*). **3)** Poezia (1 februarie 1884) din care cităm versurile: „S-a desprimăvărat pădurea,/E-o nouă viață-n orice zvon” – „Indice de masă corporală” (abr.). **4)** Poezia (1 octombrie 1879) care începe cu întrebarea: „Codrule, codruțule,/Ce mai faci drăguțule” și continuă cu constatarea: „Codrule cu râuri line/Vreme trece, vreme vine,/Tu din tânăr precum ești/Tot mereu întinerești” – Inelul din trunchiul unui copac. **5)** Liric transilvan, autorul poeziei „Cântec de spus stejarului” (Tiberiu) – Vârf de salcie! – Țară nord-americană (siglă). **6)** Poezia în care cei doi îndrăgostiți vor sta „Lângă salcâm noaptea întreagă” (3 cuv.). **7)** A se ivi (pop.) – Postuma în care „În codru o creangă se-ndoaie”, „Un șuier în noapte, prin codri un vânt” etc. – Întinderea de apă „a codrilor albastru”. **8)** 17 salcâmi! – Coroana frasinului! – „Vezi, rândunelele se duc,/Se scutur frunzele de...” (*De ce nu-mi vii*). **9)** Dintre acești copaci vine seara cu aromă ce o îmbată pe Blanca (*Povestea teiului*) – Insulă daneză. **10)** „Iară tei cu frunza... și cu flori până-n pământ/Înspre apa-ntunecată lin se scutură de vânt” (*Scrisoarea IV*) – Unghi format de planul meridianului unui loc cu planul vertical care trece prin locul respectiv. **11)** Arbust cu flori galbene-verzui, cultivat în scop decorativ – Cum să fie somnul poetului în apropierea codrului în poezia „Mai am un singur dor” (pl.). **12)** Patrupedele pe care poetul le numește crainici, „purători de vești” în poezia „Povestea codrului” – Un alun!

Dicționar: NENA, NARU, ILI, OVL, ALS.

CĂRȚI DE VIZITĂ

(3, 7)

Gina CORNEA

(4, 7)

Silvia NOICA

Numele a doi prieteni
ai lui Mihai Eminescu.

ALT PRIETEN

(Rebo metagramă anagramată:

$5 + 4 + \text{MXX} = 6, 6)$

H

LECTURI (v)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL: 1) Poemul eminescian considerat capodopera creației sale. **2)** Poezia dedicată prietenului Filemon Ilea, datată 30 martie/11 aprilie 1869 (3 cuv.). **3)** Muzicalitatea multor poezii eminesciene. **4)** Intră-n barem! – Referitor la ochi. **5)** „... în ochii ei albaștri/Toate basmele s-adună” (*Crăiasa din povești*) – „Povestea Dochiei și ursitorile”. **6)** Iosif Vulcan – „*Finul Pezelei, cel isteț ca un proverb*” (Anton) – Cuprinși de fior! **7)** Postuma din patru strofe, din care cităm pe ultima: „*Peste-un an în nopți de vară/Vezi pe luciul vagabond/Cum pescaru-n luntre zboară/Cu-al ruinei geniu blond*” – Osul cu pariul. **8)** „*Numai umbra spinului/La... creștinului*” (Doina) – Personaj feminin din proza *Avatarii faraonului Tlă*. **9)** Pseudonim al publicistului Constantin Cristobald – Orașul din Moldova legat de Mihai Eminescu: Teiul din Parcul Copou, Biblioteca Universitară, Bojdeuca din Țicău ș.a. **10)** Formațiune statală istorică constituită, cu circa patru milenii î.Hr., în nord-estul Africii pe malurile Nilului, care „*mișcă valuri blonde pe câmpii cuprinși de maur*” – În cel „*de profume,/Două suflete de flori/Le desparte-a nopții mire/Cu fantastica-i șoptire*” (*Misterele nopții*). **11)** Sonetul postum (1873) în care întinderea de apă este întunecată (2 cuv.).

VERTICAL: 1) Poezia publicată în volumul „*Poesii*”, 1884, reluată în „*Convorbiri literare*”, „*Adevărul*” (București), „*Evenimentul*” (Iași), „*Gazeta*

Ciucului" (Gheorghieni; 3 cuv.). **2)** Veselie – Postuma din 1876, din nouă strofe, „a somnului făptură” – Geo Dumitrescu. **3)** Poezia inspirată din drama *Steaua mării*, în care „În castelul trist și mare,/Ce se nalță rece, sur,/Cu fantasticul lui mur,/Printre stânci cu poala-n mare/Și cu fruntea-n cer de-azur” (2 cuv.) – Țara evocată în *Memento mori*. **4)** Poem postum (1872) în care un tânăr „pe-un cal alb soarbe prin nările-i foc” zbura necurmat – „Mereu va plânge..., noi vom dormi mereu” (O, mamă...) – „Biroul Permanent Național” (siglă). **5)** Crepusculul zilei... „Roz alb, cu bucle de aur/Sclipinde-n rubin,/Revarsă din ochii-i de lacrimi tezaur/Pe-a florilor sân” (O călărire în zori) – Parâmbă cu care se trage un vas în amonte. **6)** Agent de poliție, în argoul francez – Fluviul în care „numai deșertul nisipișul și-l adapă” (Egiptul) – Din străinătate! **7)** Privitori la sonetul *Afară-i toamnă*. **8)** Monedele din Iran – Zeița dintr-o poezie cu „O față dulce și bălaie,/Un trup înalt și mlădier”. **9)** „United Filipinos in Thailand” (siglă) – „Ce-ți doresc eu..., dulce Românie” – Fiord în Norvegia. **10)** Partitura muzicală pe versurile poeziei „Revedere”, de Emil Montșia – E chemată de Cârlova „L-ale țarei flamuri negre” (Epigonii).

Dicționar: ARE, OCUL, FLIC, SOR.

AFIRMAȚIE

->

	O	T	N	N	U
I	A	I	M	U	I
L	L	E	I	L	A
M	T	C	E	R	R
U	P	O	S	L	D

Pornind din caseta indicată de săgeată și urmând săritura calului de la jocul de șah, veți afla definiția dată de Constantin Noica lui Mihai Eminescu, „cel mai de seamă poet, ci și cel mai mare om pe care l-a dat până acum pământul nostru”, după Edgar Papu.

FANTEZIE

A

1					
2					
3					
4					
5					

B

1) Țară din Asia legată de poezia „Kamadeva”. **2)** Poezia ce-l invocă pe Ștefan cel Mare. **3)** Poezie postumă. **4)** Poezia inspirată din drama „Steaua mării”. **5)** Poezia care se încheie cu versul: „Mereu va plânge apa, noi vom dormi mereu” (2 cuv.).

A-B: Poezia ce cunoaște trei variante; „concepută în epoca berlineză” (1872-74) și proiectată și sub titlul *Dona Sol*, apărută la Iași, în „Convorbiri literare”, 1 febr. 1884.

HORIA

Postumă datată 1867

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Să privesc – Ardealul lunii i-e... (1 oriz. I)
Că-a robii copii-i pe sub... (1 oriz. II) streine.

Că-ntr-un nor de... (2 oriz. I), într-un vâl de ceață,
Își ascunde... (2 oriz. II) galbena ei față.

Horia pe-un... (3 oriz. I) falnic stă călare:
O coroană... (3 oriz. II) munților se pare,

Iar... (4 oriz. I) țepeni îngropați în nori
Își vuiau prin tunet gândurile... (4 oriz. II).

- Eu am - zise-un... (5 oriz. I) - suflet mare, greu,
Dar mai mare suflet bate-n pieptul... (5 oriz. II);

Fruntea-mi este... (6 oriz. I) ca de ani o (6 oriz. II),
Dară a lui nume mai mult o să... (6 oriz. III).

-... (7 oriz. I) suntem noi munții – zise-un vechi Carpat –
Dar el e mai... (7 oriz. II), că ni-i împărat.

... (8 oriz. I) luna iese, norilor regină,
Fruntea lui cea pală... (8 oriz. II) o-nsenină,

Galbenele-i... (9 oriz. I) încing fruntea-i rece,
Că părea din munte... (9 oriz. II) de rege.

Și un stol de... (sg.; 10 oriz. I) muntele-ncongior,
Cugetând că-i... (10 oriz. II), dumnezeul lor,

Când în miezul nopții,... (11 oriz. I) cu nymb,
Fulgere aruncă... (11 oriz. II) de pe Olymp.

VERTICAL: 1) Ramă de fier care încadrează forma pentru o mașină de tipar – Legendară soție a meșterului Manole – Codul unui aeroport din Liberia. **2)** Celebrul personaj creat de scriitorul francez Alfred Jarry – Varianta nordică a numelui Attila, regele hunilor – Lac de munte. **3)** Seu! – Nota Redacției (abr.) – Centru în Cuba! – Localitatea în Franța – Lidia Neacșu. **4)** „Institutul Român de Trening” (siglă) – Pene! – Cal dobrogean – Om prostănac (reg.). **5)** Județul Neamț (abr.) – Fata de la fereastră! – Puse în temă! – Pană de despicat lemne – Insulă în Oceanul Atlantic, în apropierea arhipelagului Hebridelor (Scoția). **6)** Dialect celtic, vorbit în Scoția – Teșite! – „International Media Institute of India” (siglă) – Zeul Soarelui la egipteni (mit.). **7)** A imita mieunatul pisicii – Scaunul călărețului (var.) – „Ramrao Adik Institute of Technology”, India (siglă). **8)** Birlic – Cod aeroport Rolla, SUA – Vioară siameză – Spate. **9)** Acid nitriloacetic (abr. chim.) – Munte în Vietnam (Chu) – South East European University” (siglă). **10)** Element de compunere savantă cu semnificația „tratament” – Amestec de substanțe organice din sol.

Dicționar: RVC, ATLA, LUZ, NEȚU, DUN, ERS, RAJT, RLA, TRO, OUIE.

Eminescu este „un personaj ciclopic al cărui ochi se mișcă pe o geologie păduroasă de munți și de tăceri pleistocenice.” (VI. Streinu)

EMINOVICII

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

ORIZONTAL: 1) Tatăl lui Mihai Eminescu, născut în anul 1812, căminarul, un „munte de om”, după spusele lui G. Călinescu – Sora căminarului, căsătorită Iremciuc (1821-1907). **2)** Soră a poetului (1854?-1889) – frate al poetului (1846-1862). **3)** Străbunica poetului (1736-1818) – Frate al poetului (1856-1929). **4)** Frate al poetului (1843-1884) – Fratele mai mic al căminarului (1819-1848). **5)** Soră a poetului (1852-1906) – Frate al poetului, numit și George (1844-1873). **6)** Sora cea mică a căminarului. **7)** Mama poetului, născută lurașcu (1816-1876) – Soră a poetului, moartă la 7 ani. **8)** Fratele căminarului și unchiul poetului (1816-1877) – Bunicul poetului, tatăl căminarului (1778-1844). **9)** Fratele cel mare al poetului (1841-1874) – Străbunicul poetului (1754-1811). **10)** Sora căminarului (1809-1886) – Directorul revistei „Familia”, care apărea la Pesta, publică în numărul din 25 februarie/9 martie poezia *De-aș avea...* cu numele schimbat în Eminescu, nume adoptat „imediat și pentru totdeauna” (Iosif).

VERTICAL: 1) Țară africană – În orice serie! – Seleniu (simbol). **2)** Tudose al lui Delavrancea – „Ground Control Approach” (abr.) – Râu în Germania. **3)** Ladă mare și ornamentată – Localitate în Kenya. **4)** Codul unui aeroport din Iran – Avantaj – Nota Bene (abr.). **5)** Leșit de la trei! – Lui însuși – Cora Vasiliu – Asia! **6)** Limbă vorbită prin Dobrogea – „Autoritatea Navală a

Vămilor" (siglă). **7)** Plantă agățătoare ale cărei inflorescențe femele sunt întrebuințate la fabricarea berei – Inițiale cu care a semnat scriitorul Ion Marin Sadoveanu – Apuc la mijloc! **8)** Dumnealor – Persoană fără voce muzicală – Dracul în popor. **9)** Parte a bisericii în care se oficiază liturghia – Renumit oculist german, care a studiat trahomul (1812-1887). **10)** Mișcare armată a țăranilor chinezi, între anii 1849-1868, în traducere „Făclierul” – Pământ strămoșesc – Curea la frac! **11)** Poezie de Tudor Arghezi – Așezare umană cu puține case.

Dicționar: ERI, OEL, LARE, OIFU, REI, IEL, ARLT, NIEN.

FANTEZIE

	A	1	2	3	C	4
1						
2						
3						
4						
5						
	B				D	

ORIZONTAL: **1)** Traducătorul în limba rusă a poeziilor: *lubind în taină, Kamadeva, Lasă-ți lumea ș.a.* (M.). **2)** A tradus în limba ucraineană poeziile: *Scrisoarea II* (M.). **3)** Poezia tradusă în spaniolă (Maria Teresa León și Rafael Alberti) și italiană (Ramiro Ortiz și G.C. Sansoni). **4)** Poezie postumă. **5)** Autorul studiilor „Eminescu și Alecsandri” și „Eminescu și cultura franceză (Ion M.).

VERTICAL: **1)** Anton Pann – Diminutiv feminin. **2)** Eroină din romanele „Chéri” și „Sfârșitul lui Chéri”, ale scriitoarei franceze Gabrielle Colette – Des! **3)** Oneste! – Nimic (reg.). **4)** Potasiu (simbol) – Unica!

Dicționar: LEA.

A – B și C – D:

Personalitate a culturii noastre, a publicat în 1930 volumul „Poezia lui Eminescu”, o „cercetare a aspectelor filozofice ale liricii eminesciene în raport cu influențele antice și germane” (M. Popa). A semnat prefața la volumul de poezii al lui Mihai Eminescu apărut la Praga, în limba cehă, în 1964.

PE ECRANE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: 1) Primul film documentar *Eminescu. Veronica. Creangă* a fost realizat de către acest regizor-istoric literar la Casa de filme Parthé în 1914, premiera având loc la 11 ianuarie 1915 la Ateneul Român (Octav) – Regizor și scenarist de film documentar din Republica Moldova, autorul filmului cu caracter monografic *Mihai Eminescu*, în 1990 (Anatol). **2)** Poezie scrisă „în metru antic” – Rolul interpretat de Ovidiu Iuliu Moldovan în pelicula „Hyperion” (nom.), film de ficțiune, realizat de... **3)...** acest regizor român, după un scenariu scris de Mihnea Gheorghiu, în 1975 (Mircea) – Regizor de film documentar, a transpus pe ecran scenariul-eseu al lui Gheorghe Tomozei realizând filmul *Dacă treci râul Selenei*, în 1967 (Paul). **4)** *Ape!* – Unitate de măsură pentru unghiuri. **5)** Regizorul din Republica Moldova, realizatorul singurului film televizat, *Luceafărul*, avândul ca interpret principal pe Vasile Zubcu-Codreanu, în 1987 (Emil). **6)** Andrei Croitoru – Rodica Rotaru – Sala de cinema din București, unde a avut loc în premieră proiecția filmului *Hyperion*, la 9 iunie 1975, a Casei de Filme Numărul Patru. **7)** *Vis de luceafăr. Luceafăr de vise*, filmul de ficțiune al acestui actor și regizor român, din 1983 (Gabriel). **8)** *Vas mic* – Albastru-deschis. **9)** În anul 1992 acest regizor realizează filmul-eseu *Întâlnire imposibilă*, inspirat de personalitatea lui Mihai Eminescu (Cornel). **10)** *Fir textil* – Perioade mari de timp – Luna florilor. **11)** Regizor de film documentar, realizează în 1974 pelicula „Manuscrise eminesciene” (Alexandru) – Alt regizor

de film documentar, care, după *Mirceștii în pastel*, din 1964, transpune pe ecran *Pașii poetului*, în 1966, într-un film-eseu (Radu).

VERTICAL: 1) Mai mică decât dealul – Trecut cu vederea. **2)** Zile romane – Evitați. **3)** Povestit – Pictor ieșean (Liviu). **4)** Compoziție muzicală cu conținut agreabil, scrisă pentru soliști, cor și orchestră. **5)** Autorii de imnuri, în literatura vedică – Resort – Regele felin. **6)** Clădire înaltă – Vesel. **7)** Termen de comparație – Vale în județul Argeș – Popor slav. **8)** Liniște, tihnă (reg.) – „Centre for Contemporary British History” (siglă). **9)** A ghida o activitate – Esența unui copac tăiat. **10)** Traiectorie luminoasă – Ciocărlie (pop.) – Simbolul chimic al argintului. **11)** Muza astronomiei, reprezentată cu un glob în mâna stângă și un compas în dreapta, privind cerul (mit.) – Pasăre răpitoare de zi, cu ciocul puternic.

Dicționar: RSI, AUȘU, OGOD.

F A N T E Z I E

	A	1	2	3	4	C	5
1							
2							
3							
4							
5							
6							
	B					D	

ORIZONTAL: 1) „Pe... , craiul tânăr din *Geția cea veche*” din poemul ce-i poartă numele. **2)** Poezie de dragoste din care am ales versurile: „*Cât ești de mândră și frumoasă/Când râzi, când plângi, când mă săruți*”. **3)** Eroul unei nuvele, care, „cu capul în mână, descifra textul obscur c-un înțeles deosebit”. **4)** Sonetul în care poetul vrea să scrie în caietul cu amintiri „un vers cu pana mea incultă”. **5)** „Nasul i se strâmbă și se usucă ca

un... de copac” este descrierea lui Ruben din nuvela *Sărmanul Dionis*.

6) Cităm din *Scrisoarea III*: „*Vede țară lângă țară și popor lângă popor –/Ca prin neguri... se strevăd și se prefac/În întinsă-mpărăție sub o umbră de copac.*”

VERTICAL: 1) A răsună prelung – „Vântul”, în credința sumerienilor. **2)** Ester! – Grăunte – Puse în sobă! **3)** 60 de secunde – Uraniu (simbol). **4)** A se ivi – Arbust spinos, din familia rozacee, cu fructe negre. **5)** „Insulă”, în toponimia franceză.

A – B: Poezia din trei strofe apărută, întâia oară, în „Familia”, Oradea, 13/25 noiembrie 1883, transpusă în muzică de Tudor Ciortea, Carol Decker, Gheorghe Dima, Mihail Jora, Vasile Popovici ș.a. (2 cuv.).

C – D: „Trecut-au anii ca nori lungi pe... șesuri/Și niciodată n-or să vie iară”, versuri din sonetul *Trecut-au anii...*

Dicționar: LIL.

LECTURI (VI)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: 1) „*Aur, mărire și...*”, proza a cărei acțiune se petrece „în anul 1840 și câțiva, în Iași” – „*Nici un copaci, nici un... pe lângă casa*” în care locuia maestrul Ruben (Sărmanul Dionis). **2)** Sonetul în care cruda regină e înșelată de italianul Fabiano (2 cuv.). **3)** Regele avarilor care „încremenise pe cal”, el, „copilul rege al codrilor de brad” (Strigoii) – Ler! – Olga Avram. **4)** Postuma în care **el** „trece peste nemărginirea timpului” (2 cuv.). **5)** Râu în Belarus – Furnicarul „cu oameni mulți și muri bizari/Pe strade largi cu multe bolți” (pl.). **6)** Refec – Orașul din Bihor unde a apărut revista „Familia” în care Eminescu a publicat poeziile *Și dacă... Adio, Ce e amorul?, Pe lângă plopii fără soț* ș.a. **7)** Casă! – Râu în Franța – „Universal Card Systems” (siglă). **8)** Sărbători în onoarea zeiței Isis în Grecia și în Roma antică (mit.) – Prozator englez (1538-1599). **9)** Cu această poezie scrisă de Eminescu în metru antic, Nichita Stănescu afirmă că „începe poezia modernă românească” – „– Nimeni nu-i știe de.../Nimeni soarta-i n-o împlânzește, nimeni fruntea nu-i mângâie” (pl.; Înger și demon). **10)** Imitație după Gotfried Keller cu finalul original eminescian în care lumina ei „ce-a murit” este comparată cu lumina stinsului amor (2 cuv.) – Una din cele cinci *Scrisori*. **11)** Nedrept – „Și dacă... bat în geam/Și se cutremur plopilor/E ca în minte să te am/Și-ncet să te apropii” (Și dacă...).

VERTICAL: 1) „Încorda-voi a mea liră să cânt dragostea? Un lanț/Cese-mparte cu frăție între doi și trei...” (sg.; *Scrisoarea II*) – Instituțiile de învățământ în care „Confundam pe bietul dascăl cu un crai mâncat de moli” (*Scrisoarea II*). **2)** „Albinele-aduc miere, aduc colb... de aur,/Ca cercei din el să facă cariul, care-i meșter faur” (fem.; *Călin [File de poveste]*) – Alter-ego al lui Dionis din *Sărmanul Dionis*. **3)** Poezie în care „clișeele dulci” ale dragostei, „par ca veacuri” (2 cuv.) – Orașul din Moldova legat strâns de personalitatea lui Mihai Eminescu. **4)** Râu în Bulgaria – Postuma cu o viziune onirică, elaborată în perioada ieșeană – Pecete! **5)** Poezia care, după Călinescu, „e un cântec de lume”, în care se sugerează ruperea de ce e trecător în viață prin asceză – Curele pentru câini. **6)** Acute! – *Împărat și...*, poem oratoric vizionar cu caracter social, etic-filosofic, marcat de o anumită ideologie revoluționară, publicat în „Convorbiri literare”, decembrie, 1874. **7)** „Născură din pietriș sterp, din arșița zilei și din secăciunea nopții flori cu frunze galbene și c-o... stinsă și turbure” (*Făt-Frumos din lacrimă*) – Unde, încotro (reg.). **8)** Pe lângă plopii fără soț! – Scobitură care se face sub stratul de cărbune pentru a-l sfărâma mai ușor (reg.). **9)** Caro! – Poezia ce prezintă relațiile sentimentale cu ființa iubită, la fel ca și *Atât de fragedă*, într-o tonalitate de lamento (2 cuv.). **10)** Umbra acestuia „dispărea prin șiroaiele ploaiei” (*Sărmanul Dionis*) – Postuma în care este reluată poezia *Sara pe deal* – Ioanid Romanescu. **11)** „Ochii cei... ai copilului erau așa de străluciți încât păreau că privesc cu inocența, cu dulceața lor mai femeiască asupra spectatorului” (*Sărmanul Dionis*).

Dicționar: ȚNA, ILLE, ISEE, SCOT, RILA, IUA, ȘRAM.

COPERTĂ LITERARĂ

(5, 8; 6-2, 4; 4)

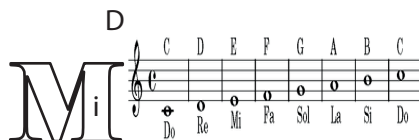

Numele Poetului și titlurile a două poezii.

TITLURI

(Rebo metagramă reflexivă:

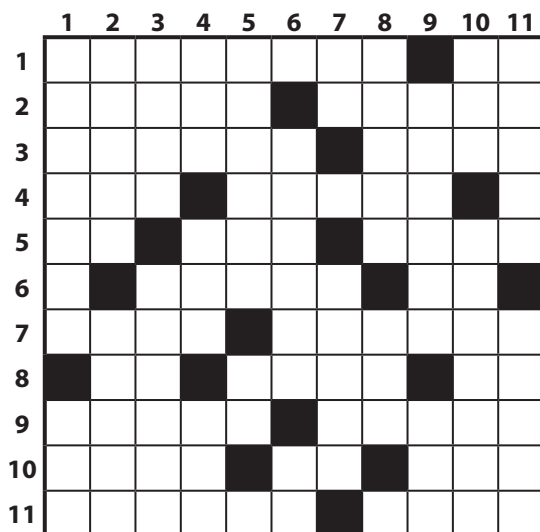
$XMXXX + 7 = 1, 4; 7$)

(Monoverb anagramat: 6, 1 = 7)

C

PERSONALITĂȚI

ORIZONTAL: 1) Poet și dramaturg indian, care a scris în limba sanscrită, cunoscută de Eminescu, despre al cărui „ochi” poetul vorbește în *Icoană și privaz* (sec. V) – Mult la mijloc! **2)** Fizician francez, amintit în *Fragmentarium* (1786-1853) – În cartea „Eminescu și India” precizează că poetul „a cunoscut mai întâi filosofia buddhistă, și apoi pe cea upanișadică” (Amita). **3)** Adversarul principal al lui Dumnezeu, asupra căruia meditează Mureșanu: „geniul disperării” – În mitologia acestei țări din Asia există zeul suprem al binelui Ahura-Mazda, din care provine forma greacă Ormuz, amintit de Eminescu în poemul „Demonism”. **4)** Faraonul egiptean dintr-o proză a poetului – Trăirea erotică din poeziile *Ce e amorul?*, *Dacă iubești fără să speri*, *Sara pe deal* ș.a. (pl.). **5)** *Când!* – Postuma în care viziunea lumii ca „lumină”, având lege cântecul și culoarea, „e tratată în maniera ironiei romantice” (Ioana Em. Petrescu) – Sufixul adăugat de Iosif Vulcan la numele inițial al Poetului. **6)** Poezia în care se apelează la umbra lui Ștefan cel Mare pentru a fi izbăvită de situația liniștită a înstrăinării, a sărăciei – Tudor Arghezi. **7)** Adevărat – ...și demon este, după Tudor Vianu, „poema răscumpărării prin femeie”, în care se înfruntă două puteri morale contradictorii: visul îndrăzneț cu reculegerea în rugăciune (pl.). **8)** Curele!

– Zeitatea egipteană prezentă în **Avatarurile faraonului Tlă** – Dumneata, pe scurt! **9)** Economist și filosof englez (Adam; 1723-1790). Principiile *liber-schimbismului și mercantilismului*, promovate de el, se regăsesc în multe din articolele lui Eminescu apărute în ziarul „Timpul” – Eroul eminescian, „zburător cu plete negre”. **10)** Filosof și economist englez (1806-1873), autorul lucrării „Consideration on Representative Government”, din 1861, din care Eminescu traduce textele „Antropocrație” și „Fiziocrație” – Irina Andone – Din iulie! **11)** Filosof grec, „unul din capetele civilizației antice”, considerat de Eminescu, al cărui concept ideatic se observă în **Venere și Madonă** și în **Rime alegorice** – Ființe necredincioase (fem.).

VERTICAL: 1) Matematician german, amintit în *Fragmentarium* (1719-1800) – Codul aeroportului Stockholm. **2)** Personaj ficțional central din poemul *Strigoii*, rege al avarilor – Martir al Bisericii Ortodoxe, care apare în nuvela *Cezara*. **3)** Întinsă la pământ – Curtezană filisteană, ce l-a sedus pe Samson tăindu-i, în timp ce dormea, șapte şuvițe de păr, în care stătea puterea sa herculeană, lăsându-l pradă dușmanilor (*Scrisoarea V*). **4)** Pereche de vite trăgătoare în jug (reg.) – Zeul vânturilor a cărei harpă este invocată în finalul nuvelei *Moartea lui Ioan Vestimie* – Tuli în consoane! **5)** Fabulistul moldovean, „cuib de-nțelepciune”, din *Epigonii* (Alec) – Ion Hobana. **6)** Personaj mitologic ce simbolizează frumusețea, apare, în context ludic, în *Antroporfism* – „Floare albastră”. **7)** Scipione Bădescu – Vine de la Ana. **8)** Eroul din „Iliada” lui Homer ce apare în poezia *În van căta-veți* – „Gaze sanguine arteriale” (abr.). **9)** Erou homerice a cărei fidelitate față de Pilade este elogiata de Eminescu în *Povestea magului călător în stele* – „Ce-ți pasă ție chip de.../Dac-oi fi eu sau altul?” (*Luceafărul*). **10)** „El sui iute scările și bătu tare în... tinzii” (*Sărmanul Dionis*) – Oda celor trei izvoare din care poetul își „culege mintea”: Shakespeare, Schopenhauer și iubita. **11)** Poet austriac din creația căreia Eminescu traduce poeziile „Foaie veștedă” și „Stai deasupra-mi” (1802-1850) – Luna anului 1883 când a apărut în revista „Familia”, din Oradea, poezia *Adio*, titrată „De-acuma...”, în nr. 23.

Dicționar: ULI, SMP, IGA, TLT.

EXEGETI

(Biverb: 12; 5)

I
R
SC

(Monoverb: 6-10)

R A

DEZLEGĂRI

P.2: DESPARTIRE – B – ADIO – VENETIA – NEDEI – ISTETI – BATUT – UE – IE – DAC – BARLAD – T – OLACI – AA – EMI – RI – ATOM – SOI – I – ERESURI – RO – NUNTI – RAMSES – TREI – COPITAT – ANA – MUSATINI. **P.3:** DOINA, SARA PE DEAL, ADIO, LACUL. **P.4:** ANTUM – CODRU – POSTUME – DOM – LA – ASIRE – MB – APANAJ – CLAR – UTU – TLA – UNA – ZERO – O MAMA – E – ORICATE – V – ERAN – RA – NI – DRAMATURGIE – OO – ALAR – IMN – IUBIT – IARBA. **P.5:** PETRI NOTAE (poanteri + vite); REPLICI, MANUSA, CINE-I; INTAIA SARUTARE. **P.6:** GLOSSA – VLAD – SARA PE DEAL – CATALIN – BB – RUMENI – EMUL – ELA – I – ARAMA – V – ICOANE – UN – EM – ILEA – ILC – DIANA – LEU – A – ERRE – IERNI – ROVINE – RIME – ENE – INOCENT. **P.7:** GHAZEL – LEBADA – O RAMAI – SI DACA – SARMIS – ANDREI. **P.8:** DACI – SELENE – RANDUNELE – ION – OR – MIRA – ANTON PANN – M – R – ELIAD – ISI – NIMIC – IV – TC – ANI – ICOANA – TRA – I – SUNT – IR – MUNTI – JU – MELANCOLIE – AGAT – ILEANA. **P.9:** TE DUCI, DEMONISM, ADIO. **P.10:** PAN – FRUMOSI – ADONIS – ADE – SATAN – FREYA – AMOR – ELIN – P – R – SCILLA – RO – EI – ISIS – MAL – NESUS – FA – O – EGO – SELENE – RELE – UITUCE – OR – LZ – RESOU – SILFIDE – AUR. **P.11:** *Cărți de vizită:* ECO, LIDA, CAND MAREA; DIANA, CARTILE, TERTINE. *Proză:* FRAGMENTARIUM (nufăr + mirt + alge). **P.12:** MIRTACEE – ZIS – INVERS – RAGET – OSTOI – IAMACI – RE – REGNURI – C – NAILON – ABUL – SIVE – AEL – ARO – INA – ALGID – MS – DA – ADERMINA – A – ORI – INCA – O – CANDOARE – ROD – ALOE – BIENALE. **P.13:** I – INP – INTRA – ISTRITA – INTREMATI – INTRE PASARI – PRIMAVARA – ATASARE – ATARE – IRA – I. **P.14:** CODRU SI SALON – VIETATI – AT – CLAVARI – ATEI – U – NENA – FRATE – BRAD – PERI – AP – AA – ESEC – NARU – MIRADONIZ – R – MUME – E – U – ILI – ARC – SALCAMI – GE – AULA – LUNA – IARNA – CASTEL. **P.15:** *Cărți de vizită:* ION CREANGĂ, IOAN SLAVICI. *Alt prieten:* ILARIE CHENDI (dalie + crin + mei). **P.16:** LUCEAFARUL – AMICULUI FI – SONORITATE – ARE – OCUL – D – T – IAR – MIT – IV – PANN – IO – LIDA – IADES – USA – ELLI – T – M – CBD – IASI – EGIPET – NOR – ADANCA MARE. **P.17:** *Afirmaje:* OMUL DEPLIN AL CULTURII ROMÂNE. *Fantezie:* INDIA – DOINA – VIATA – CINEI – O MAMA. **P.18:** RUSINE – MANI – ABUR – TRISTA – MUNTE – SURA – T – CARPATI – LOR – A – TUNET – SAU – I – ALBA – MIE – TIE – NALTI – MARE – H – ATUNCI – ROSU – RAZE – DIADEM – VULTUR – JOE – U – CUNUNAT – SUS. **P.20:** GHEORGHE – ANA – HARIETA – ILIE – AGAFIA – MATEI – NICU – STEFAN – O – AGLAIA – IORGU – ECATERINA – L – C – RALUCA – MARIA – IOAN – VASILE – T – SERBAN – PETRU – ELENA – VULCAN. **P.21:** TALOV – UPENIK – DIANA – ONDINA – RASCU. **P.22:** MINAR – CODRU – ODA – STAGIAR – VEROIU – ORZA – I – AP – RADIANT – LOTEANU – J – I – AC – RR – SCALA – OSECIUC – I – OLUT – L – BLEU – MIHALACHE – L – ITA – ERE – MAI – SIRBU – HANGU. **P.23:** SARMIS – IUBITEI – DIONIS – ALBUMUL – CIOTUR – ALBURIE. **P.24:** AMOR – ACARET – MARIA TUDOR – ARALD – LR – OA – NUMAI POETUL – TNA – ORASE – B – TIV – ORADEA – SA – ILLE – UCS – C – ISEE – SCOT – ODA – STIRI – R – LA STEAUA – II – INIC – RAMURI. **P.25:** *Copertă literară:* MIHAI EMINESCU, TRECUT-AU ANII, ADIO. *Titluri:* O, MAMĂ, GEMENII; CARTILE. **P.26:** KALIDASA – UL – ARAGO – BHOSE – SATANA – IRAN – TLA – IDILE – A – ND – ECO – ESCU – E – DOINA – TA – REAL – INGERI – RL – ISIS – TU – SMITH – CALIN – MILL – IA – ULI – PLATON – ATEE. **P.27:** PERPESSICIUS, IORGA; CARACOSTEA.

Coordonatorul colecției: Serghei COLOȘENCO
Culegere text: Constantin Romete
Tehnoredactare: Bogdan Artene
ISBN 978-606-573-436-4

Apărut: 15 iunie 2017
Editura SFERA, Bârlad
Str. C. Hamangiu nr. 15
Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad

Plachetă apărută sub egida
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”
Bârlad